

STANOVISKO

hlavnej kontrolórky k návrhu rozpočtu OBCE RUŽINÁ

na roky 2024 -2025

V súlade s ustanovením § 18 f, odsek 1, písmeno c/ zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov predkladám

odborné stanovisko k návrhu rozpočtu obce na rok 2024 a na roky 2025-2026

Odborné stanovisko k návrhu rozpočtu obce bolo spracované na základe predloženého návrhu viacročného rozpočtu na roky 2024 - 2026 dňa 30.11.2023 starostom Obce Ružiná.

Návrh bol spracovaný v súlade s § 9 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov . V zmysle čl. 9 ods. 1 zákona č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti sú subjekty verejnej správy povinné zostavovať svoj rozpočet najmenej na tri rozpočtové roky. Súčasťou rozpočtu sú aj údaje o skutočnom plnení rozpočtu za predchádzajúce tri rozpočtové roky.

1. Východiská spracovania odborného stanoviska

Pri spracovaní odborného stanoviska som vychádzala z posúdenia predloženého návrhu viacročného rozpočtu obce na roky 2024-2025 z hľadísk

a/ Zákonnosť predloženého návrhu rozpočtu

Návrh rozpočtu bol spracovaný v súlade so zákonom č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a zákonom 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy

b/Súlad so všeobecne záväznými nariadenia obce

Návrh rozpočtu bol spracovaný v súlade s VZN o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady platné pre rok 2024 na území OBCE RUŽINÁ.

c/ Informačná povinnosť obce

V zmysle §9 ods. 2 zákona č.369/1990 Zb. o obecnom zriadení je návrh rozpočtu obce pred schválením v obecnom zastupiteľstve zverejnený najmenej 15 dní spôsobom v obci obvyklým na pripomienkovanie . Návrh viacročného rozpočtu OBCE RUŽINÁ bol zverejnený na úradnej tabuli a internetovej stránky obce od 30. 11. 2023

2. Východiská tvorby návrhu rozpočtu

Návrh rozpočtu bežných príjmov a výdajov vychádza z očakávanej skutočnosti roku 2023. Ministerstvo financií k 15. 12. 2023 nezverejnilo východiskové ukazovatele plnenia výnosu dane z príjmov pre subjekty verejnej správy.

3. Tvorba návrhu rozpočtu

Návrh rozpočtu je spracovaný podľa zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy § 9 a Zásad hospodárenia s finančnými prostriedkami obce Ružiná §3 v členení na:

a/ rozpočet na príslušný rozpočtový rok – rok 2024 ktorý je zhodný s kalendárnym rokom

b/ rozpočet na rok nasledujúci po príslušnom rozpočtovom roku – rok 2025

c/rozpočet na rok nasledujúci po roku, na ktorý sa zostavuje rozpočet podľa písmena b/- rok 2026

Viacročný rozpočet je zostavený v rovnakom členení ako rozpočet na príslušný rozpočtový rok.

Rozpočet obce na rok 2024 je záväzný, rozpočty na roky 2025 a 2026 majú orientačný charakter a ich ukazovatele sa spresňujú v ďalších rozpočtových rokoch.

Predkladaný návrh viacročného rozpočtu obce na roky 2025-2026 sa vnútorne člení na:

a/bežný rozpočet, t. j. bežné príjmy a bežné výdavky,

b/kapitálový rozpočet, t. j. kapitálové príjmy a kapitálové výdavky,

c/finančné operácie.

Vo viacročnom návrhu rozpočtu na roky 2025-2026 sú vyjadrené aj finančné vzťahy k štátnemu rozpočtu v rámci financovania prenesených kompetencií štátu na úseku školstva, evidencie obyvateľstva, životného prostredia očakávanou skutočnosťou.

4. Základná charakteristika návrhu rozpočtu

Na schválenie je predložený návrh viacročného rozpočtu obce na roky 2024 -2026

Bežný rozpočet

<u>Rozpočtové roky</u>	<u>2024</u>	<u>2025</u>	<u>2026</u>
Bežné príjmy	638 720 €	640 140 €	640 140 €
Bežné výdavky	638 720 €	640 140 €	640 140 €
Prebytok, schodok	0,0 €	0,00 €	0,00 €

Navrhované bežné príjmy 133013 Daň za komunálne odpady na rok 2024 vo výške 34 500 € a navrhované bežné výdavky nakladanie s odpadmi 05.1.0 vo výške 38 000 € spôsobujú obci menší negatívny dopad na výsledok bežného rozpočtu v porovnaní s predchádzajúcimi rokmi .

Kapitálový rozpočet

<u>Rozpočtové roky</u>	<u>2024</u>	<u>2025</u>	<u>2026</u>
Kapitálové príjmy	150 000 €	0 €	0 €
Kapitálové výdaje	312 000 €	0 €	0 €
-Schodok- /+prebytok	- 162 000 €	0,00 €	0,00€

Predložený návrh kapitálového rozpočtu je zostavený ako schodkový. Predpokladá príjmy z predaja pozemkov/ 2. plátka pozemku p. Kelemen Miloš a iný predaj pozemkov/. Kapitálové výdavky sú rozpočtované vo výške 312 000,00 € a návrh rozpočtu predpokladá realizáciu IBV, ukončenie rekonštrukcii obecného domu, rekonštrukciu MŠ a ŠJ. Financovanie investičných zámerov predpokladá čerpanie rezervného fondu a potrebu čerpanie bankového úveru.

V prípade, že nebudú naplnené plánované kapitálové príjmy bude ohrozená realizácia investičných akcií.

Finančné operácie

<u>Rozpočtové roky</u>	<u>2024</u>	<u>2025</u>	<u>2026</u>
Príjmové finančné operácie	177 000 €	0 €	0 €
Výdajové finančné	14 000 €	0 €	0 €
Schodok/+prebytok	+ 163 000 €	0 €	0 €

Finančné operácie sú súčasťou rozpočtu obce, no nie sú súčasťou príjmov a výdavkov.

Rozpočet celkom

<u>Rozpočtové roky</u>	<u>2023</u>	<u>2024</u>	<u>2025</u>
Príjmy celkom	965 720€	640 140 €	640 140 €
Výdavky celkom	964 720€	640 140 €	640 140 €
prebytok/schodok s fin. operá.	+1 000,00 €	+0,00 €	+ 0,00 €
Prebytok/schodok bez fin. operá.	-162 000,00 €	+ 0,00 €	+0,00 €

Navrhovaný rozpočet obce, vrátane finančných operácií je zostavený ako prebytkový čím je splnená jedna zo základných podmienok vyplývajúca z § 10 odst. 7 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy

Záver

Návrh rozpočtu obce na roky 2024 – 2026 bol pripravovaný v mimoriadne komplikovaných podmienkach. Ekonomika obce a jej obyvateľov čelia kombinácii rastu cien energií, vysokej inflácii, nárastu cien spotrebného materiálu. Návrh rozpočtu nepredpokladá navýšenie podielových daní zo ŠR nakoľko obce k 15.12. 2023 nepoznajú pre r. 2024 najdôležitejší bežný daňový príjem -111 003 Výnos dane z príjmov. Pri tvorbe návrhu rozpočtu predkladateľ vychádzal z reálnych čísiel rozpočtu ako aj z plánovaných potrieb na realizáciu investičných zámerov obce. VYROVNANÝ bežný rozpočet je nevyhnutnou podmienkou fungovania obce. Odporúčam, aby zo strany obce bola zabezpečená kontrola plnenia bežných príjmov a bežných výdavkov na pravidelnej báze so včasným poskytnutím týchto údajov OZ. Pre hospodárenie obce je veľmi dôležitý príjem / dane z príjmov fyzických osôb/ podielové dane . Ich podiel na celkových bežných príjmoch je významný a akýkoľvek ich vývoj je nevyhnutý predložiť OZ v Ružinej .

Navrhovaný rozpočet je predkladaný tak, aby minimalizoval možnú mieru rizík, ktoré majú vplyv na plnenie rozpočtu. Bude nevyhnutné zodpovedne pristupovať k plneniu bežných príjmov ako aj k čerpaniu prostriedkov v súlade s jednotlivými zámermi obce. Rozpočtovaná disciplína všetkých zamestnancov obce ako aj OZ v Ružinej je nevyhnutná čo znamená dôslednú kontrolu plnenia príjmov a regulované čerpanie výdavkov so zachovaním princípu hospodárnosti a efektívnosti, účelovosti použitia rozpočtových výdavkov a so zásadami predbežnej finančnej kontroly. Materiály predkladané pracovníkmi obce do OZ je nevyhnutné skontrolovať predbežnou finančnou kontrolou.

Na základe poznatkov z predloženého návrhu rozpočtu obce na roky 2024 – 2026 odporúčam OZ v Ružinej po uzávierke za I. Q 2024 urobiť podrobnú analýzu výdavkov bežného rozpočtu v štruktúre ktorej je predložený návrh rozpočtu. /poznatky uvediem do zápisnice OZ/.

Návrh rozpočtu bol prerokovaný v stavebno-ekonomickej komisii /podľa záznamu/dňa 04.12.2023

Konštatujem, že návrh rozpočtu obce na roky 2024– 2026 spĺňa ustanovenia § 9 a § 10 zákona č.583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a obecné zastupiteľstvo ho môže schváliť na rok 2024 ako záväzný a na roky 2025 a 2026 ako nezáväzný .

V Ružinej 15. 12. 2023

Banašová Lýdia

Kontrolór obce